

Sygn. akt V Ca 2332/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca:	Sędzia Joanna Machoń
------------------------	-----------------------------

Protokolant:	Julia Wiśniewska
---------------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w W.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W.

z dnia 31 stycznia 2022 r., sygn. akt II C 3135/20

oddala apelację;

zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 2332/22

UZASADNIENIE

W dniu 17 lutego 2020 roku do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w W. II Wydziału Cywilnego wpłynął opłacony, sporządzony na urzędowym formularzu pozew (...) S. A. z siedzibą w W. przeciwko (...) S. A. z siedzibą w W. o zapłatę 400 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz strony powodowej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zgodnie z uzasadnieniem pozwu, poprzednik prawny strony powodowej zawarł z pozwaną spółką umowę przewozu lotniczego, na podstawie której w dniu 14 czerwca 2019 roku miał podróżować rejssem z W. do Z.. W wyniku nieprawidłowego wykonania przewozu, z winy przewoźnika, pasażer dotarł do miejsca docelowego z ponad 3-godzinnym opóźnieniem.

W dniu 30 września 2020 roku, referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądając sporne świadczenie w całości na rzecz powódki.

Pozwana, zachowując przepisany termin, w dniu 2 listopada 2020 roku złożyła sprzeciw od powyższego orzeczenia, zaskarżając je w całości i wnosząc o oddalenie powództwa, a także zasądzenie na jej rzecz od powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Według uzasadnienia sprzeciwu, w niniejszym postępowaniu zachodził brak jurysdykcji krajowej, bowiem pasażerowie, zawierając z pozwaną umowę przewozu, musieli zaakceptować Ogólny Regulamin Przewozu (...), z którego postanowień wynika, że do rozpoznania sprawy właściwe są sądy irlandzkie, jeżeli roszczenie o wypłatę zryczałtowanego odszkodowania dochodzone jest z pominięciem drogi przewidzianej we wzorcu umowy. Ponadto, w sprawie zachodzi niedopuszczalność drogi sądowej z uwagi na niewyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego, przewidzianej przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 roku Prawo lotnicze. W zakresie zarzutów materialnoprawnych, pozwana wskazuje na wadliwość umowy cesji, ponieważ, w jej ocenie, roszczenie o wypłacenie zryczałtowanego odszkodowania jest niezbywalne, zaś przedmiotowy lot nie doznał opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego w wymiarze przekraczającym 3 godziny.

Postanowieniem z dnia 4 marca 2021 roku Sąd Rejonowy oddalił zarzuty w zakresie niedopuszczalności drogi sądowej, odmawiając odrzucenia pozwu.

W toku sprawy strony pozostawały na pierwotnie zajętych przez siebie stanowiskach w sprawie.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2022 roku Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie w punkcie I oddalił powództwo; w punkcie II zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 917 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając rozstrzygnięcie w całości.

Powyższemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj.:

(i) art. 5 ust. 1 lit. c w zw. z art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 261/2004 poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że Powodowi nie przysługiwało zryczałtowane odszkodowanie za opóźnienie lotu w kwocie 400 euro, podczas gdy z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że doszło do zmiany rozkładu lotu w skutek czego poprzednik prawny Powoda dotarł do miejsca docelowego z ponad 3 godzinnym opóźnieniem względem pierwotnie przewidzianej przez pozwanego przewoźnika lotniczego godziny przylotu, a co za tym idzie - poprzednikowi prawnemu Powoda przysługiwało roszczenie o odszkodowanie, które skutecznie przeniósł na Powoda w drodze umowy cesji;

(ii) art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że Powód nie sprostął ciężarowi udowodnienia faktu wykazania wymiaru opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego, uprawniającego do dochodzenia odszkodowania, podczas gdy z przedłożonych przez Powoda dokumentów w postaci wydruku wiadomości SMS oraz korespondencji e-mail otrzymanych przez poprzednika prawnego Powoda od organizatora wycieczek wynika, że Pozwany dokonał zmiany rozkładu lotu na 4 dni przed wylotem, która to zmiana była zmianą znaczącą, gdyż zakładała zmianę godziny wylotu o więcej niż 3 godziny względem pierwotnie planowanej, przez co lot ten należy zakwalifikować jako lot odwołany (tak wyrok TSUE z 21.12.2021 r. w sprawie EP, GM przeciwko C. T. A.Ş., C-395/20, pkt 23)

(iii) art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że Powoda obciążał ciężar wykazania wymiaru opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego podczas, gdy zmianę rozkładu lotu (która to zmiana była zmianą znaczącą) należy zakwalifikować jako lot odwołany (tak wyrok TSUE z 21.12.2021 r. w sprawie EP, GM przeciwko C.

T. A.Ś., C-395/20, pkt 23) a przez co to na Pozwanym ciążył obowiązek wykazania, że nie doszło do zmiany rozkładu lotu, a jeżeli doszło to że pasażer (poprzednik prawny Powoda) został poinformowany o tej zmianie co najmniej dwa tygodnie przed planowanym czasem wylotu;

2. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy tj.

(i) art. 205³ § 2 w zw. z art. 235² § 2 k.p.c. poprzez brak przeprowadzenia dowodu z dokumentu w postaci wydruku wiadomości SMS oraz korespondencji e-mail otrzymanych przez poprzednika prawnego Powoda od organizatora wycieczek, gdy był to dowód zgłoszony w terminie i jednocześnie brak wydania postanowienia o pominięciu dowodu, a skutkiem tego błąd w ustaleniach faktycznych co do faktu zmiany rozkładu lotu na 4 dni przed wylotem, która to zmiana była zmianą znaczącą, gdyż zakładała zmianę godziny odlotu o więcej niż 3 godziny względem pierwotnie planowanej, przez co lot ten należy zakwalifikować jako lot odwołany (tak wyrok TSUE z 21.12.2021 r. w sprawie EP, GM przeciwko C. T. A.Ś., C-395/20, pkt 23)

(ii) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i brak jego wszechstronnego rozważenia, wyrażającego się w niezasadnym przyjęciu, że Powód nie wykazał, że pasażer doznał dużego opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych co do faktu braku opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego w wymiarze przekraczającym 3 godziny, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego, w szczególności dowodu z dokumentu w postaci wydruku wiadomości SMS oraz korespondencji e-mail otrzymanych przez poprzednika prawnego Powoda od organizatora wycieczek wynika, że Pozwany dokonał zmiany rozkładu lotu na 4 dni przed wylotem, która to zmiana była zmianą znaczącą, gdyż zakładała zmianę godziny wylotu o więcej niż 3 godziny względem pierwotnie planowanej, przez co lot ten należy zakwalifikować jako lot odwołany,

III. Biorąc pod uwagę powyższe zarzuty, powód o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 sierpnia 2019 r. do dnia zapłaty;
2. zasądzenie od Pozwanego na rzecz Powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Z uwagi na to, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym, stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Apelacja strony powodowej nie zasługiwała na uwzględnienie, gdyż zarzuty, na których się opierała nie mogły prowadzić do wzruszenia zakwestionowanego wyroku. Zdaniem Sądu Okręgowego zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego odpowiada prawu. Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnego z zarzucanych mu uchybień, a wyrok Sądu I instancji zarówno, co do podstawy faktycznej, jak i prawnej jest w ocenie Sądu Odwoławczego trafny i zasługuje na pełną akceptację. Postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone wszechstronnie i wnikliwie, a do ustalonego stanu faktycznego zastosowane zostały właściwe przepisy prawa materialnego, które poddano prawidłowej subsumpcji. Stąd też, w niniejszej sprawie Sąd II instancji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sądu Rejonowego jako swoje własne.

Zgodnie z treścią art. 233 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami

prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Do uznania zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. za uzasadniony mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Powód posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, musiałby wykazać zatem, iż Sąd I instancji rażąco naruszył ustanowione w powołanym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów, i że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Nie jest zatem wystarczająca sama polemika z ustaleniami faktycznymi sądu a quo, wyprowadzająca z przeprowadzonych dowodów wnioski odmienne, jak czyni to apelujący, lecz wymagane jest wskazanie, w czym wyraża się brak logiki lub uchybienie regułom doświadczenia życiowego w przyjęciu kwestionowanych wniosków (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00 /LEX nr 80273/). Postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może bowiem polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego na podstawie własnej subiektywnej oceny dowodów, a tylko na podważeniu podstaw tej oceny - z wykazaniem, że jest ono rażąco wadliwa lub oczywiście błędna. Takich uchybień, w ocenie Sądu Okręgowego, ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji nie zawiera.

Za chybiony uznać należy zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 205³ § 2 w zw. z art. 235² § 2 k.p.c. poprzez brak przeprowadzenia dowodu z dokumentu w postaci wydruku wiadomości SMS oraz korespondencji e-mail otrzymanych przez poprzednika prawnego Powoda od organizatora wycieczek. Niemniej jednak wbrew zapatrywaniu apelanta Sąd Rejonowy ustalając stan faktyczny przeprowadził również dowody z wskazanych powyżej dokumentów, co znajduje odzwierciedlenie w treści ustaleń Sąd I instancji co do materiału dowodowego, które przyjął w poczet dowodów zgłoszonych w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy bowiem wskazał, iż stan faktyczny w niniejszym postępowaniu ustalono na podstawie dokumentów składanych przez strony postępowania do akt niniejszej sprawy wraz z ich pismami procesowymi, dokumenty oceniono jako wiarygodne, a także przydatne do zrekonstruowania wewnątrznie spójnego i przejrzystego obrazu sprawy. Natomiast sama odmienna ocena dokonana przez Sąd meriti poszczególnych dowodów w sprawie niż ta którą przyjął apelujący nie daje podstaw do stwierdzenia, iż Sąd I instancji pominął określone dowody w przedmiotowej sprawie.

Za chybiony uznać należy zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 5 ust. 1 lit. c w zw. z art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia (WE) nr 261/2004.

Zdaniem Sądu Okręgowego strona powodowa nie udowodniła, że doszło do odwołania lub opóźnienia spornego lotu, które by uzasadniało żądanie od pozwanego przewoźnika wypłaty odszkodowania określonego w art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 261/2004. Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania lotu, pasażerowie których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, chyba że: i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu, ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu, lub iii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu. Przepis art. 7 rozporządzenia stosuje się przy tym w przypadku, gdy pasażerowie lotów opóźnionych poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, polegającą na przybyciu do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu, co wynika z wykładni art. 7 powołanego rozporządzenia dokonanej przez Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r., C-402/07 i C-432/07.

Apelujący wskazuje, iż z wydruku SMS z dnia 27 maja 2019 r., oraz wiadomości mailowej z dnia 26 czerwca 2019 r. wynika, iż poprzednik prawni powoda miał zaplanowany lot nr (...) na trasie W. – Z., w dniu 14 czerwca 2019 r. w

godzinach 8:25 -11:55 czasu lokalnego. Natomiast z wiadomości SMS z dnia 10 czerwca 2019 r. wynika, iż doszło do zmiany godzin ww. lotu, w ten sposób, iż przedmiotowy lot miał odbyć się w godzinach 15:30 -18:00 UTC (17:30 -21:00 czasu lokalnego). Z kolei samolot doleciał na lotnisko Z. w dniu 14 czerwca 2019 r. o godzinie 18:36 czasu UTC (21:36 czasu lokalnego). Zestawiając powyższe „przewidywane” i faktyczne godziny operacji lotniczej powód wywodził, że rejs był opóźniony ponad trzy godziny.

W tym jednak miejscu zauważyć należy, iż zarówno powyższe wiadomości SMS jak i wiadomość mailowa nie pochodziły od obsługującego przedmiotowy lot przewoźnika lotniczego, a od biura podróży (...) (k.68-68). Co więcej umknęło uwadze apelującego, iż w wiadomości SMS z dnia 27 maja 2019 r. wskazano, iż „ostateczne potwierdzenie godziny lotu otrzymają Państwo dzień przed wylotem. Rozkład lotów dostępny jest na stronie www.grecos.pl/rozklad-lotow”. Z kolei w wiadomości mailowej wskazano, iż „zawsze przy rezerwacji wycieczki informujemy klientów, że wskazane godziny przelotów to godziny orientacyjne ze względu na możliwe zmiany w rozkładach”.

Zdaniem Sądu Okręgowego sama informacja z biura podróży, w której wskazano jedynie „orientacyjne” godziny planowanego lotu, nie jest potwierdzoną rezerwacją na rejs. Przy zakupie wycieczki turystycznej (niejednokrotnie ze znacznym wyprzedzeniem) biura podróży często wskazują inne parametry i godziny lotów niż realizowane ostatecznie, co nie oznacza odpowiedzialności przewoźnika lotniczego za odwołanie lub opóźnienie lotu w sytuacji, gdy przewoźnik nie planował realizacji konkretnego przelotu w godzinach wskazanych przez biuro podróży. Z powyższego zatem niewątpliwie wynika, iż są to jedynie godziny przewidywalne i mogą ulec zmianie. Dla Sądu Okręgowego oczywistym jest, że nie można zrównać sytuacji, w której organizator wycieczki turystycznej podaje przewidywane godziny przelotu, a następnie podróżny uzyskuje prawidłową informację o terminie wylotu od przewoźnika z sytuacją polegającą na zmianie godziny wylotu przez przewoźnika. Informacje podane przez organizatora wycieczki nie są bowiem w żaden sposób wiążące w stosunku do przewoźnika. Wyjątkiem jest sytuacja, w której organizator, określając godzinę wylotu, bezpośrednio odnosi się do dokumentów przewozowych pochodzących od pozwanej. Powód nie wykazał jednak, aby taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Co więcej zauważyć należy, iż przyjęcie przeciwnej koncepcji mogłoby prowadzić do sytuacji, w której przewoźnik musiałby ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą określoną w art. 7 rozporządzenia nr 261/2004 również za omyłkę pisarską dokonaną przez pracownika organizatora imprezy turystycznej przy wpisywaniu orientacyjnych godzin przelotu.

Zdaniem Sądu Okręgowego przedłożone przez stronę powodową dowody nie są wystarczające do wykazania, że przewoźnik dokonał zmiany wcześniej zaplanowanych godzin lotu – w sytuacji, gdy pozwany zaprzeczył, by sporny lot był odwołany lub opóźniony, załączając na poparcie tego twierdzenia stosowny wydruk z wewnętrznego systemu operacji lotniczych pozwanego. Jak bowiem zasadnie zauważył Sąd Rejonowy, pozwana, chcąc obalić twierdzenie strony powodowej, wedle którego rejs lotniczy o numerze (...) doznał opóźnienia w dotarciu do miejsca docelowego o ponad 3 godziny, przedstawiła wydruk pochodzący z jej systemu monitorowania wykonywanych przez siebie połączeń. Wydruk ten, jakkolwiek będący jedynie dokumentem prywatnym, a zatem a contrario art. 244 § 1 k.p.c. nie stanowiącym dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone, niemniej jednak, pozostaje jednak wystarczający do obalenia wspomnianego twierdzenia powódki, bowiem w toku postępowania nie przedstawiła ona żadnego dowodu na to, że do opóźnienia w takim wymiarze faktycznie doszło - ani wraz z pozwem, ani w dalszych pismach procesowych.

Z tych też względów chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 6 k.c. Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy trafnie uznał w niniejszej sprawie, że to powód nie sprostał ciężarowi udowodnienia faktu zaistnienia najważniejszej okoliczności, a mianowicie zaistnienia ponad trzygodzinnego opóźnienia skarżonego lotu. W myśl art. 6 k.c., strona wywodząca z danego faktu skutki prawne powinna fakt ten udowodnić. Zaznaczyć należy, że okoliczność braku opóźnienia lotu była od samego początku procesu kwestionowana przez pozwanego. Jednocześnie brak jest podstaw do uznania, że informacje pochodzące z wewnętrznego systemu pozwanej nie odzwierciedlają rzeczywistego stanu rzeczy. W związku z czym roszczenie odszkodowawcze powoda jest nieudowodnione, a tym samym Sąd Rejonowy prawidłowo uznał za zasadny podniesiony przez pozwanego zarzut braku opóźnienia lotu, a tym samym braku odpowiedzialności odszkodowawczej na podstawie art. 7 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 261/2004 po stronie pozwanej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w punkcie 1 wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. co uwzględniło poniesione przez pozwanego wynagrodzenie pełnomocnika ustalone przy zastosowaniu § 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie.